

# Een betere toegang tot justitie



Federale overheidsdienst  
**Justitie**

**.be**

Of u dat nu wilt of niet, de kans bestaat dat u vroeg of laat in contact komt met de complexe wereld van justitie.

- › U bent van plan te scheiden.
- › U moet voor de rechtbank verschijnen.

Wat ook de vraag of het probleem is, wellicht heeft u dan nood aan praktische inlichtingen, juridisch advies en/of de bijstand van een advocaat.

Deze brochure schetst een overzicht van de mogelijkheden die er zijn waardoor justitie ook voor u toegankelijk wordt:

- › de eerstelijnswerking in de justitiehuisen: een eerste inlichting;
- › juridische eerstelijnsbijstand: een eerste juridisch advies;
- › juridische tweedelijnsbijstand: de bijstand van een advocaat;
- › rechtsbijstand: (gedeeltelijk) wegvallen van de procedurekosten;
- › de rechtsbijstandsverzekering.

## Inhoud

<b>De eerstelijnswerking: een eerste inlichting</b> .....	4
Wat kunt u vragen? .....	4
Wat mag u niet verwachten? .....	6
Hoe doet u een beroep op de eerstelijnswerking? .....	6
<b>Juridische eerstelijnsbijstand: een eerste juridisch advies</b> .....	8
Wat kunt u vragen? .....	8
Wat mag u niet verwachten?.....	8
Hoe doet u een beroep op juridische eerstelijnsbijstand? .....	9
<b>Juridische tweedelijnsbijstand: de bijstand van een advocaat</b> .....	10
Wat kunt u vragen? .....	10
Wat mag u niet verwachten?.....	10
Wie heeft recht op juridische tweedelijnsbijstand? .....	11
Forfaitaire bijdrage.....	14
Vrijstelling .....	14



*Achteraan de brochure vindt u een lijst van de diensten die u kunnen helpen.*

Wat verstaan we onder 'gedeeltelijk kosteloze' bijstand? .....	15
Hoe verkrijgt u juridische tweedelijnsbijstand? .....	15
<b>Rechtsbijstand: de procedurekosten vallen (gedeeltelijk) weg</b> .....	<b>17</b>
Wat zijn de toekenningvoorwaarden? .....	17
Hoe verkrijgt u rechtsbijstand? .....	17
<b>De rechtsbijstandverzekering</b> .....	<b>18</b>
Nederlandstalige justitiehuizen .....	19
Frans- en Duitstalige justitiehuizen .....	20
Nederlandstalige bureaus voor juridische bijstand .....	21
Frans- en Duitstalige bureaus voor juridische bijstand .....	22
Nederlandstalige commissies voor juridische bijstand .....	23
Frans- en Duitstalige commissies voor juridische bijstand .....	23
Assuralia .....	23

# De eerstelijnswerking: een eerste inlichting

De eerstelijnswerking bestaat erin u te onthalen en te informeren wanneer u vragen of moeilijkheden hebt in verband met de materies waarvoor de justitiehuizen bevoegd zijn (zie hieronder).

De justitieassistent die u ontvangt:

- helpt u de verschillende elementen van uw vraag te verduidelijken;
- informeert u over uw mogelijkheden;
- verwijst u indien nodig door naar gespecialiseerde diensten.

## Wat kunt u vragen?

U kunt bij de eerstelijnswerking terecht:

### › met vragen op burgerlijk vlak

- scheiding, echtscheiding
- ouderlijk gezag
- verblijfsregeling
- onderhoudsgeld
- recht op persoonlijk contact
- adoptie



## › met vragen op strafrechtelijk vlak

- bemiddeling in strafzaken
- alternatief voor de voorlopige hechtenis
- probatie
- werkstraf - dienstverlening
- voorwaardelijke invrijheidstelling
- vrijheid op proef (sociaal verweer)
- elektronisch toezicht
- penitentiair verlov
- beperkte detentie
- onderbreking van de strafuitvoering
- voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of overlevering
- voorlopige invrijheidstelling om medische redenen
- terbeschikkingstelling (van de regering / strafuitvoeringsrechtbank)
- vervanging van de door de rechter uitgesproken vrijheidsstraf door een werkstraf
- uitwissing - eerherstel
- genade
- misdrijven (overtredingen / wanbedrijven / misdaden)
- boetes

## › voor informatie aan slachtoffers van misdrijven

- rechten van het slachtoffer
- burgerlijke partijstelling
- verklaring van benadeelde persoon
- slachtofferverklaring (strafuitvoering)



## **Wat mag u niet verwachten?**

De justitieassistent geeft geen juridisch advies. Hij of zij informeert u enkel over de al dan niet juridische mogelijkheden die u heeft.

De justitieassistent zet geen stappen in uw plaats (telefonische gesprekken, opstellen van een brief enz.).

## **Hoe doet u een beroep op de eerstelijns- werking?**

De eerstelijnswerking wordt in alle justitiehuisen georganiseerd. U vindt de contactgegevens achteraan deze brochure.

Neem vooraf contact op met het justitiehuis van uw keuze om te weten wanneer er permanentie is.

De eerstelijnswerking is gratis en anoniem.



# Juridische eerstelijnsbijstand: een eerste juridisch advies

Juridische eerstelijnsbijstand bestaat uit een korte consultatie waarin u praktische inlichtingen, juridische informatie of een eerste juridisch advies krijgt. Indien nodig kunt u ook worden doorverwezen naar een gespecialiseerde dienst.

Juridische eerstelijnsbijstand wordt verzekerd door juridische specialisten, meestal advocaten.

## Wat kunt u vragen?

U kunt terecht bij de juridische eerstelijnsbijstand voor een antwoord op een eenvoudige juridische vraag.

- Moet ik antwoorden op deze deurwaardersbrief, op deze brief van mijn eigenaar?
- Welke dienst kan mij verder helpen?
- Moet ik aanwezig zijn op de zitting?
- Is het de moeite waard een advocaat te raadplegen?
- Zit ik op het juiste spoor?
- In welke richting moet ik verder?
- Kan ik nog iets ondernemen?

## Wat mag u niet verwachten?

Met juridische eerstelijnsbijstand kunt u uw zaak niet onmiddellijk regelen. U krijgt wel een eerste oriëntatie die u verder kan helpen.

Juridische eerstelijnsbijstand biedt dus niet:

- het onderzoek en de behandeling van uw dossier;
- de controle van uw advocaat;
- het opstellen van een brief of akte;
- een advies in een ingewikkelde zaak;
- langdurige gesprekken.



## Hoe doet u een beroep op juridische eerstelijnsbijstand?

De organisatie van de juridische eerstelijnsbijstand is in handen van de commissies voor juridische bijstand.

Er vinden zitdagen plaats in de gerechtsgebouwen, de vredegerichten en de justitiehuzen, en bij sommige gemeentelijke administraties, OCMW's of vzw's die een juridische dienst hebben.

Contacteer de commissies voor juridische bijstand om te weten waar en wanneer er permanentie is. U vindt de contactgegevens achteraan deze brochure.

Juridische eerstelijnsbijstand is gratis en voor iedereen toegankelijk, zonder voorwaarden op het gebied van inkomen.

# Juridische tweedelijnsbijstand: de bijstand van een advocaat

Dankzij juridische tweedelijnsbijstand kunt u, onder bepaalde voorwaarden gedeeltelijk of volledig kosteloos bijstand krijgen van een advocaat.

## Wat kunt u vragen?

De aangewezen advocaat onderzoekt uw dossier grondig. Indien nodig, begeleidt en vertegenwoordigt hij u voor de hoven en rechtbanken. Hij kan u ook helpen bij de bemiddeling of u doorverwijzen naar een ombudsman<sup>1</sup>.

U kunt ook vragen om uw gebruikelijke advocaat of een advocaat die u kent aan te wijzen. Dat kan alleen als die advocaat deelneemt aan de juridische bijstand (hij of zij kan u daarover zelf inlichten).

## Wat mag u niet verwachten?

Juridische tweedelijnsbijstand dekt alleen de kosten van de advocaat. De (gedeeltelijke of volledige) kosteloosheid heeft geen betrekking op de procedurekosten (deurwaarders, deskundigen, kopies enz.). Deze kosten kunnen wel ten laste worden genomen in het kader van de rechtsbijstand (zie pagina 18).

<sup>1</sup> Voor meer informatie zie de brochure 'De bemiddeling'.

## Wie heeft recht op juridische tweedelijnsbijstand?

Juridische tweedelijnsbijstand is gratis of gedeeltelijk gratis voor personen die aan bepaalde voorwaarden voldoen.

### Voorwaarden verbonden aan het inkomen

#### Personen die onvoldoende bestaansmiddelen hebben

Dat hangt af van de inkomsten (zie tabel hieronder) en alle andere bestaansmiddelen:

- inkomsten van onroerende goederen;
- inkomsten van roerende goederen en diverse inkomsten, kapitalen, aanwijzingen waaruit blijkt dat de persoon welstellender is dan hij of zij aangeeft.

Kinderbijslag en de enige eigen woning van de verzoeker vallen daar niet onder.

Alleenstaand	
Volledige kosteloosheid	max. 978,00 euro netto/maand
Gedeeltelijke kosteloosheid	tussen 978,00 euro en 1255,00 euro netto/maand
Gehuwd, samenwonend of alleenstaand met persoon ten laste	
Volledige kosteloosheid	max. 1255,00 euro netto/maand (=gezinsinkomen) + 173,48 euro per persoon ten laste
Gedeeltelijke kosteloosheid	tussen 1255,00 euro en 1531,00 euro netto/maand (=gezinsinkomen) + 145,16 euro per persoon ten laste

Opgelet: deze bedragen worden jaarlijks geïndexeerd

## Personen die met hen worden gelijkgesteld

Bepaalde categorieën van personen worden, behoudens tegenbewijs, verondersteld onvoldoende bestaansmiddelen te hebben wegens hun bijzondere situatie. Het bureau voor juridische bijstand kan altijd bijkomende info of documenten opvragen die eventueel kunnen aantonen dat ze niet tot een van de categorieën behoren.

De categorieën waarvan hiervoor sprake zijn:

- › personen die een leefloon of een bijstandsuitkering ontvangen;
- › personen aan wie de inkomensgarantie voor ouderen is toegekend (IGO);
- › personen met een handicap aan wie een inkomensvervangende tegemoetkoming is toegekend;
- › personen die een kind ten laste hebben waarvoor zij gewaarborgde kinderbijslag ontvangen;
- › huurders van een sociale woning die huur betalen die overeenkomt met de helft van de basishuur (of een minimumhuur);
- › personen in detentie of beklaagden zoals bedoeld in de wet op de onmiddellijke verschijning;
- › geesteszieke personen, voor wie een maatregel is genomen voorzien in de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke;
- › vreemdelingen, voor wat betreft de indiening van het verzoek tot machtiging van verblijf, of van een administratief of rechterlijk beroep tegen een beslissing die genomen werd met toepassing van de wetten betreffende de toegang, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;
- › asielaanvragers of personen die verklaren of vragen om als vluchteling te worden erkend of die een aanvraag indienen van het statuut van ontheemde;



- › de persoon belast met overmatige schulden op voorlegging van een verklaring van hem waaruit blijkt dat de toekenning van de rechtsbijstand of van de juridische tweedelijnsbijstand aangevraagd wordt met het oog op de inleiding van een procedure van collectieve schuldenregeling.

### Minderjarigen

Als u minderjarig bent, dan is de juridische bijstand volledig gratis. Toon uw identiteitskaart of een ander document om uw minderjarigheid aan te tonen.

Contacteer het bureau voor juridische bijstand of uw advocaat, zij weten welke documenten u moet voorleggen.

## Forfaitaire bijdrage

Als een advocaat voor u begint te werken, betaalt u 20 euro en een forfaitaire bijdrage van 30 euro per aanleg in een gerechtelijke procedure waarin hij u vertegenwoordigt of bijstaat. Die bijdragen vindt u in de aanstellingsbrief die u krijgt van het bureau voor juridische bijstand.

## Vrijstelling

Wanneer moet u die forfaitaire bijdragen niet betalen?

- Als u jonger bent dan achttien jaar;
- Als u erkend bent als geesteszieke volgens de criteria van de wet van 26 juni 1990 over de bescherming van de persoon van de geesteszieke, en wanneer u geïnterneerd bent volgens de criteria van de wet van 5 mei 2014 over de internering;
- Als u recht hebt op volledige gratis juridische bijstand in een strafzaak;
- Als u een procedure instelt om erkend te worden als staatloze;
- Als u een asielaanvraag indient;
- Als u een procedure instelt tegen een terugkeerbeslissing of een inreisverbod;
- Als u een aanvraag indient voor een collectieve schuldenregeling;
- Als u geen bestaansmiddelen hebt.

U kunt zelf of via uw advocaat aan het bureau voor juridische bijstand vragen (via een verzoek tot vrijstelling) om de forfaitaire bijdragen niet of slechts gedeeltelijk te moeten betalen.

Als u niet zeker bent of u in aanmerking komt voor juridische tweedelijnsbijstand, kunt u contact opnemen met het plaatselijke justitiehuis of bureau voor juridische bijstand (zie de contactgegevens achteraan deze brochure).

## **Wat verstaan we onder 'gedeeltelijk kosteloze' bijstand?**

In het geval van gedeeltelijke kosteloze bijstand kan de advocaat een redelijke bijdrage vragen om zijn prestaties te dekken. Het bedrag ervan wordt vastgesteld onder toezicht van het bureau voor juridische bijstand.

## **Hoe verkrijgt u juridische tweedelijns-bijstand?**

- Bezorg uw verzoek schriftelijk aan het bureau voor juridische bijstand van uw gerechtelijk arrondissement. Of meld u aan ter plaatse.
- Laat uw advocaat uw verzoekschrift bezorgen.

U vindt de contactgegevens van de bureaus voor juridische bijstand achteraan deze brochure.

Voeg bij uw verzoek de documenten die uw situatie of uw inkomen bewijzen:

- een document dat de gezinssamenstelling aantoont;
- een recent inkomensbewijs zoals een loonstrookje of een attest van werkloosheidsuitkering.

Als het bureau voor juridische bijstand uw verzoek heeft ontvangen (vergezeld van de nodige documenten), heeft het een termijn van 15 dagen om te beslissen of u al dan niet in aanmerking komt voor volledige of gedeeltelijke kosteloze juridische bijstand. Het bureau kan u en uw advocaat horen. U kunt ook vragen te worden gehoord.

Als uw verzoek wordt aanvaard, zal het bureau voor juridische bijstand een advocaat aanwijzen die vertrouwd is met de materie waarover uw zaak gaat en uw taal spreekt. Als dat laatste niet mogelijk is, kan eventueel een tolk worden aangewezen.



Als uw verzoek wordt verworpen, kunt u beroep aantekenen voor de arbeidsrechtbank:

- via een schriftelijke of mondelinge verklaring (op de griffie);
- binnen de maand na de kennisgeving van de beslissing van het bureau voor juridische bijstand.



# Rechtsbijstand: de procedurekosten vallen (gedeeltelijk) weg

Als u niet genoeg inkomsten hebt, zorgt de rechtsbijstand ervoor dat u een deel van de procedurekosten niet moet betalen (ongeacht of de procedure gerechtelijk of buitengerechtelijk is).

Procedurekosten zijn onder meer:

- registratierechten;
- griffie- en expeditiekosten;
- kosten van gerechtsdeurwaarders en deskundigen.

## Wat zijn de toekenningvoorwaarden?

De voorwaarden om rechtsbijstand te verkrijgen zijn dezelfde als de voorwaarden voor juridische tweedelijnsbijstand (zie pagina 11).

## Hoe verkrijgt u rechtsbijstand?

U dient uw aanvraag in via uw advocaat bij het bureau voor rechtsbijstand van de rechtbank waarvoor de zaak aanhangig is.

Voor meer informatie kunt u terecht bij de advocaat die belast is met uw zaak.



## Nederlandstalige justitiehuisen

---

### Antwerpen

Quinten Matsijslei 55  
2018 Antwerpen  
T 03 614 52 00  
justitiehuis.antwerpen@wvg.vlaanderen.be

### Brugge

Predikherenrei 3  
8000 Brugge  
T 050 44 24 10  
justitiehuis.brugge@wvg.vlaanderen.be

### Brussel

Regentschapsstraat 63 (2de verd.)  
1000 Brussel  
T 02 557 76 11  
justitiehuis.brussel@wvg.vlaanderen.be

### Dendermonde

Leopold II Laan 55  
9200 Dendermonde  
T 052 25 33 25  
justitiehuis.dendermonde@wvg.vlaanderen.be

### Gent

Cataloniëstraat 6-9  
9000 Gent  
T 09 269 62 20  
justitiehuis.gent@wvg.vlaanderen.be

### Hasselt

Bampslaan 40  
3500 Hasselt  
T 011 74 22 74  
justitiehuis.hasselt@wvg.vlaanderen.be

### Ieper

Ter waarde 50  
8900 Ieper  
T 057 22 71 70  
justitiehuis.ieper@wvg.vlaanderen.be

### Kortrijk

Burgemeester Nolfstraat 51  
8500 Kortrijk  
T 056 26 06 31  
justitiehuis.kortrijk@wvg.vlaanderen.be

### Leuven

Arnould Nobelstraat 44  
3000 Leuven  
T 016 66 64 00  
justitiehuis.leuven@wvg.vlaanderen.be

### Mechelen

Schoolstraat 9  
2800 Mechelen  
T 015 28 40 00  
justitiehuis.mechelen@wvg.vlaanderen.be

### Oudenaarde

Lappersfort 1  
9700 Oudenaarde  
T 055 31 21 44  
justitiehuis.oudenaarde@wvg.vlaanderen.be

### Tongeren

Kielenstraat 24  
3700 Tongeren  
T 012 39 96 11  
justitiehuis.tongeren@wvg.vlaanderen.be

### Turnhout

Merodecenter 1 – Merodelei  
2300 Turnhout  
T 014 47 13 40  
justitiehuis.turnhout@wvg.vlaanderen.be

### Veurne

Iepersessteenweg 87  
8630 Veurne  
T 058 33 23 50  
justitiehuis.veurne@just.fgov.be

## Frans- en Duitstalige justitiehuzen

---

### Arlon

Avenue de la Gare 59  
6700 Arlon  
T 063 42 02 80  
maisondejustice.arlon@cfwb.be

### Bruxelles

Rue de Birmingham 66 b  
1080 Bruxelles  
T 02 349 83 11  
maisondejustice.bruxelles@cfwb.be

### Charleroi

Rue Arthur Pater 11  
6000 Charleroi  
T 071 23 28 11  
maisondejustice.charleroi@cfwb.be

### Dinant

Rue de la Station 39  
5500 Dinant  
T 082 21 38 00  
maisondejustice.dinant@cfwb.be

### Eupen

Aachener Strasse 62  
4700 Eupen  
T 087 59 46 00  
justizhaus@dgov.be

### Huy

Chaussée de Liège 76  
4500 Huy  
T 085 27 82 20  
maisondejustice.huy@cfwb.be

### Liège

Boulevard de la Sauvenière 32  
4000 Liège  
T 04 238 14 11  
maisondejustice.liege@cfwb.be

### Marche-en-Famenne

Allée du Monument 2  
6900 Marche-en-Famenne  
T 084 31 00 41  
maisondejustice.marche-en-famenne@cfwb.be

### Mons

Grand-Place 23  
7000 Mons  
T 065 32 54 11  
maisondejustice.mons@cfwb.be

### Namur

Boulevard Frère-Orban 5  
5000 Namur  
T 081 24 09 10  
maisondejustice.namur@cfwb.be

### Neufchâteau

Rue Saint-Roch 8  
6840 Neufchâteau  
T 061 27 51 70  
maisondejustice.neufchateau@cfwb.be

### Nivelles

Rue Altiero Spinelli 2  
1401 Baulers  
T 067 88 27 60  
maisondejustice.nivelles@cfwb.be

### Tournai

Rue Frinoise 33 b<sup>1e</sup> B  
7500 Tournai  
T 069 25 20 00  
maisondejustice.tournai@cfwb.be

### Verviers

Rue Saint Remacle 28  
4800 Verviers  
T 087 32 44 50  
maisondejustice.verviers@cfwb.be

## Nederlandstalige bureaus voor juridische bijstand

---

### **Antwerpen** (Gerechtsgebouw)

Bolivarplaats 20/15  
2000 Antwerpen  
T 03 260 72 80  
[www.balieantwerpen.be](http://www.balieantwerpen.be)

### **Brugge** (Gerechtsgebouw)

Langestraat 120  
8000 Brugge  
T 050 34 97 20  
[www.baliebrugge.be](http://www.baliebrugge.be)

### **Brussel**

Nederlandse Orde van Advocaten  
Regentschapsstraat 63  
(verdieping -1)  
1000 Brussel  
T 02 519 84 68  
[www.baliebrussel.be](http://www.baliebrussel.be)

### **Dendermonde**

Franz Courtenstraat 1  
9200 Dendermonde  
T 052 21 71 83  
[www.baliedendermonde.be](http://www.baliedendermonde.be)

### **Gent**

Opgeëistenlaan 401/P  
9000 Gent  
T 09 234 56 27  
[www.baliegent.be](http://www.baliegent.be)

### **Hasselt**

Parklaan 25 bus 9  
3500 Hasselt  
T 011 37 98 85  
[www.balielimburg.be](http://www.balielimburg.be)

### **Ieper**

Grote Markt 1  
8900 Ieper  
T 0473 48 71 74  
[www.balieieper.be](http://www.balieieper.be)

### **Kortrijk** (Gerechtsgebouw I)

Burgemeester Nolfstraat 10 A  
lokaal 54 B (1<sup>ste</sup> verdieping)  
8500 Kortrijk  
T 056 26 95 20  
[www.baliekortrijk.be](http://www.baliekortrijk.be)

### **Leuven**

Rijschoolstraat 9  
3000 Leuven  
T 016 21 45 45  
[www.balieleuven.be](http://www.balieleuven.be)

### **Mechelen** (Gerechtshof)

Kantoor B.J.B. (gelijkvloers)  
Keizerstraat 20  
2800 Mechelen  
T 015 26 11 42  
[www.baliemechelen.be](http://www.baliemechelen.be)

### **Oudenaarde** (Gerechtsgebouw)

Burgondiëstraat 5  
9700 Oudenaarde  
T 055 33 16 49

### **Tongeren**

Repenstraat 12  
3700 Tongeren  
T 012 74 74 96  
[www.balielimburg.be](http://www.balielimburg.be)

### **Turnhout**

Kasteelplein 1  
2300 Turnhout  
T 014 42 44 65  
[www.balieturnhout.be](http://www.balieturnhout.be)

### **Veurne** (Gerechtsgebouw)

Peter Benoîtlaan 2  
8630 Veurne  
T 058 29 63 31  
[www.balieveurne.be](http://www.balieveurne.be)

## Frans- en Duitstalige bureaus voor juridische bijstand

---

### **Arlon** (Palais de justice)

Place Schalbert 1  
Bâtiment B (3<sup>e</sup> ét.)  
6700 Arlon  
T 063 24 00 21  
[www.barreauduluxembourg.be](http://www.barreauduluxembourg.be)

### **Bruxelles**

Rue de la Régence 63 (1<sup>er</sup> ét.)  
1000 Bruxelles  
T 02 519 85 59  
ou 02 508 66 57  
[www.barreaudebruxelles.be](http://www.barreaudebruxelles.be)

### **Dinant** (Maison de l'Avocat)

Rue En-Rhée 31-33  
5500 Dinant  
T 082 22 97 59  
[www.barreaudedinant.be](http://www.barreaudedinant.be)

### **Eupen**

Zur Burg 8  
4780 Sankt Vith  
T 080 22 13 63

### **Huy** (Palais de justice)

Quai d'Arona 4  
4500 Huy  
T 085 24 44 85  
[www.barreaudehuy.be](http://www.barreaudehuy.be)

### **Liège**

Rue du Palais 66  
4000 Liège  
T 04 222 10 12  
[www.barreaudeliege.be](http://www.barreaudeliege.be)

### **Marche-en-Famenne**

Rue Victor Libert 9 (2<sup>e</sup> ét.)  
6900 Marche-en-Famenne  
T 084 21 48 28  
[www.barreaudemarche.be](http://www.barreaudemarche.be)

### **Mons** (Cour de Justice)

Rue des Droits de l'Homme 1  
7000 Mons  
T 065 37 97 04  
[www.barreaudemons.be](http://www.barreaudemons.be)

### **Namur**

Palais de justice  
Place du Palais de Justice  
5000 Namur  
T 081 25 17 25  
[www.barreaudenamur.be](http://www.barreaudenamur.be)

### **Nivelles** (Palais de Justice II)

Rue des Clarisses 115  
1400 Nivelles  
T 067 28 39 40  
[www.barreaudenivelles.be](http://www.barreaudenivelles.be)

### **Tournai** (Palais de justice)

Place du Palais de Justice 4b (Rdc)  
7500 Tournai  
T 069 36 00 38  
[www.barreaudetournai.be](http://www.barreaudetournai.be)

### **Verviers** (Palais de justice)

Rue du Tribunal 4  
4800 Verviers  
T 087 32 37 91  
[www.barreaudeverviers.be](http://www.barreaudeverviers.be)

## Nederlandstalige commissies voor juridische bijstand

---

U vindt de adressen van de commissies op  
**[www.advocaat.be](http://www.advocaat.be)**

## Frans- en Duitstalige commissies voor juridische bijstand

---

U vindt de adressen van de commissies op  
**[www.avocats.be](http://www.avocats.be)**

## Assuralia

---

Huis der Verzekering, Assuralia  
de Meeûssquare 29  
1000 Brussel  
T 02 547 56 11  
**[www.assuralia.be](http://www.assuralia.be)**

Dienst Communicatie en Informatie  
Waterloolaan 115  
1000 Brussel  
T 02 542 65 11  
[www.justitie.belgium.be](http://www.justitie.belgium.be)